

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnica za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 28. avgusta 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 100.

Lesni trg v znamenju poostrene svetovne konkurence

Meseca julij in avgust sta že v normalnih časih svetovnega gospodarstva najtežja konjunkturalna doba za lesni trg. V poletni tišini sta bili redno Švedska in Finska oni deželi, ki sta s svojimi ponudbami pritiskali na cene navzdol. Sedaj sta pa Rusija in Poljska oni dve, ki prakticirata spodbijanje cen, ostalim državam neljubno. Pritiska je izšel od sovjetskega monopola, ki hoče s svojo produkcijo, višjo kot je bila predvojna, prodreti istočasno v severnem in južnem lesnem centru. Veliko število poljskih žag že ne obratuje več. — Ostale še zaposlene delajo s skrajno slabimi pogoji in morejo izrabiti svojo produkcijsko kapaciteto samo z 20 odstotki.

Cene rezanega materiala na Poljskem so padle za 25 odstotkov, česar je pa pač kriva tudi država, ki zadene s svojim visokim polovnim davkom zelo občutno zlasti v Poljski delujoče inozemske družbe, prodajajoče svoje izdelke v inozemstvu. Pri tem trpi poljski trg vsled zelo fatalnih plačilnih razmer; za ocenjevanje poljskega tržnega položaja nedvomno najbolj kompetentna Državna gospodarska banka ugotavlja v svojem zadnjem poročilu žalostno dejstvo, da je 50% lesnih menic prolongiranih, 10% pa protestiranih.

Samoobsebi umljivo je, da prevaja Poljska pritisk, ki ga čuti vsled tržne bližine Rusije in vsled slabosti lastnega trga, dalje na ostale producente na zahodu in na jugu. Poskus Rumunije za določitev minimalnih cen, ki bi se ne smele podkoračiti, ima kljub podobni akciji čslov. in avstrijskih producentov malo upanja na trajen uspeh, dokler je večina merodajnih trgov v znamenju skrčenega stavbnega delovanja.

V tem kritičnem položaju se kaže samo za stavbni les začasno zboljšanje v toliko, ker je nastala v Južni Italiji nepričakovana potreba lesa, povzročena po potresu in cenjena v strokovnih krogih na ca. 100.000 kubičnih metrov.

Razumljivo je, da se bodo tarifarično ugodno ležeči jugoslovanski in avstrijski interesi prav zelo potrudili, da si zagotovijo to prodajno možnost. — Seveda pa njih stališče proti rumunski, češkoslovaški in pa poljski konkurenci nikakor ni lahko; in gotovo se bo poznala tudi konkurenca Rusije, najnovejšega važnega trgovskega partnerja Italije. Verjetnost pa govori pač za to, da bo imela tarifarična ugodnost na končno odločitev zelo bistven vpliv.

* * *

Organizacija pletilcev Dravske banovine.

Na pobudo nekaterih pletilskih podjetij se je v okvirju Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani ustanovila sekcija pletilcev z namenom, da organizira vse pletilce Dravske banovine in jih napoti k skupnemu delovanju v strokovnem pogledu. Zlasti naj se usmeri prizadevanje vseh v skupno in enotno akcijo za to, da se pletilstvo prizna za samostojno obrt, ki naj bo vezana na strokovno predizobrazbo, da se uredi vprašanje učencev in učenk in učna doba ter polaganje sposobnostnih izpitov in končno, da se osnuje samostojna obrtna zadruga pletilcev, ki naj v bodoče skrbi za izboljšanje razmer obstoječih pletilskih podjetij.

Na tej podlagi je Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani povabilo vsa pletilska podjetja Dravske banovine, da se udeležijo prvega zborovanja pletilcev, ki se bo vršilo v sredo dne 3. septembra 1930. ob 3. uri popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica šte. 10, pritičje desno s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani.

2. Poročilo o ustanovitvi pletilske sekcije pri Društvu industrijev in veletrgovcev v Ljubljani kotčasne strokovne organizacije pletilcev in poročilo o smereh nadaljnjega delovanja (poročila začasni predsednik sekcije g. Henrik Franzl).

3. Razgovor o priznaju pletilstva za samostojno obrt, ki naj bo vezana na strokovno predizobrazbo.

4. Razgovor glede razmerja učencev in učenk in glede učne dobe ter sposobnostnih izpitov.

5. Razgovor o ustanovitvi lastne obrtne zadruge pletilcev.

6. Razgovor o ukrepih proti izkoriščanju šibkejših pletilskih podjetij

od strani nekaterih velikih odjemalcev.

7. Volitev pripravljalnega odbora za osnivanje obrtne pletilske zadruge.

8. Razni nasveti.

Vabila se razpošljejo te dni in stanovska dolžnost vsacega pletilskega podjetja je, da pošlje na zborovanje svojega zastopnika ali pa, da se da zastopati od prijateljskega podjetja oziroma da sporoči Društvu industrijev in veletrgovcev v Ljubljani pismeno svoje želje in pripombe, da jih bo mogoče upoštevati.

Ker so vse zbirke naslovov pletilskih podjetij nepopolne, ni izključeno, da eno ali drugo podjetje ne bo prejelo vabila. Zato se vabijo tem potem vsa prizadeta podjetja, da se zborovanja udeležijo, tudi če vabil niso prejela. Na željo pa jim Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani rado pošlje vabila naknadno.

Zakonski načrt o tujskem prometu je bil izdelan v ministrstvu za trgovino in industrijo v Beogradu. Obravnava vsa vprašanja tujskega prometa in zadevne propagande.

Zakon o avtobusnem prometu je izdelala strokovna komisija v ministrstvu za trgovino in industrijo. Sprejeti so v njem vsi predlogi avtobusnih interesentov. Še v teku avgusta bo zakon oddan Vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Jugoslovansko grozdje bo do ureditve transportnega vprašanja med Jugoslavijo in Ogrsko šlo preko Maribora in Avstrije; to velja seveda za ono grozdje, ki bi sicer moralo iti preko Ogrske.

Plemenske žrebece v inozemstvu bo nakupovalo pet komisij, ki jim je dal poljedelski minister na razpolago kredit 10 milijonov dinarjev. Žrebece bodo oddali raznim posestnikom.

Zopet boj proti konsumom.

Ugledni dnevnik »Slovenec« je na naš dopis o konsumih priobčil pod gornjim naslovom članek, s čegar vsebino želimo seznaniti vse naše trgovstvo. Članek dobesedno pravi:

»Prejeli smo: Zelo smo se začudili, ko smo dobili v roke zadnjo številko »Trgovskega lista«. Sicer resen list prinese prazen in neresen članek, ki bi spadal pred tridesetimi leti v »Slov. Narod«, ki pa si ga nikakor ne moremo predstavljati danes v glasilu visoko stoječega trgovskega stanu na Slovenskem. Članek, naperjen proti konsumnemu združništvu, ki danes v širnem svetu uživa priznanje, dela sicer hvala Bogu izjemo v tem listu, vendar naj opozorimo na par stvari. Nobeno konsumno združništvo ne pri nas ne drugod ni direktno usmerjeno proti trgovcem. Prav tako pa je gotovo, da nikakor ne bi nastalo, če bi se trgovina držala v pravih mejah in ne bi nastajalo blagovno odeduštvo. Pravico samoobrambe pa moramo v vsakem slučaju pustiti delavcu, obrtniku, uradniku in vsem, ki spadajo med konsumente. S tem, če se združijo konsumentje, da bi ceneje dobili blago, ga ceneje prodajali svojim stanovskim tovarišem in s tem zboljšali gnotno stanje svojega stanu, ne delajo nikomur krivice. Prav zato pa so tudi vse moderne države konsumno združništvo podpirale in mu pomagale z raznimi sredstvi do čim večjega razmaha. Povdariti moramo, da je v vseh evropskih državah ta vrsta združništva mogočno razvita in da se naše države ne more z njimi v tej točki prav nič primerjati. In vendar tam ni kakega posebnega bojnega razpoloženja proti »konsumarjem«, kot to zveni iz gori imenovanega članka. Dogodki zadnjih desetletij tudi pri nas lepo kažejo, da je tak boj nepotreben in neuspešen. Še noben dober trgovec namreč ni propadel radi konsuma. Na drugi strani pa propade tudi vsak konsum, če ni solidno veden. To ve vsak trgovec in v luči te izkušnje se čudno bere članek o »konsumarjih«. Ali naj zagovarjamo nesolidnost v trgovini, ali naj se dopušča spet odeduštvo? Ali naj se zatre svoboda konsumentov, da prosto poskrbe za svoje? Argumenti, s katerimi so se svoječasnno borili gotovi krogi proti dr. Kreku, so danes manj kot za staro šaro. Ni v korist trgovskega stanu in prav nikomur v korist, če bi se s starim bojem spet pričelo. Naj opozorimo samo še na to, da so časopisna poročila o kontroli konsumnih zadrug precej nejasna. Članska knjiga vendar tudi doslej ni bila kaka skrivnost in je dostopna vsakemu resnemu človeku. — Prodaja nečlanom je odvisna od pravil posameznih zadrug in se ne da presojati kar na splošno. Vsako posploševanje in vsako pretiravanje v tej zadevi more roditi le nepotrebno razburjenje. Še več ga povzroča obsodbe vredno denunciranje, ki se tu in tam pojavlja. To ne rodi nikakih uspehov, zastruplja le medsebojne razmere in goji sovraštvo. Gotovo ni to v interesu države in ne v smislu 6. januarja. Pustimo oblastem, da postopajo brez vplivanja od kogarkoli v korist ljudstva v smislu zakona. Nobenih velikih gibanj se ne da zavreti s šikanami. To nas uči Evropa in lastna domača izkušnja. — »Trgovski list« pa prosimo, naj prepreči v interesu trgovstva v drugič izpade posameznikov, ki ne morejo nikomur koristiti.«

Stališče »Trgovskega lista« napram združništvu mora biti znano vsakemu, ki se je le količkaj zanimal za naš list. Kakor smo vedno, tako smo tudi v kritiziranem dopisu izrecno povdarili, da

načelno nismo konsumom nikdar nasprotovali. Naravno, da je moral spoštovani pisec to izjavo prezreti, ker bi sicer ne imel niti povoda, odgovoriti s tako »vsebinepolno in resno« študijo (naj nam ne zameri, da se poslužujemo njegovega merila!).

Naš dopis je bil naperjen samo proti nedopustnemu poslovanju konsumov. To je v dopisu jasno, ponovno povedano, pa je zato res žalostno, da se skuša s takimi podtikavanji, kot jih vsebuje gornji članek, braniti nedopustnosti, ki nimajo s pravim združništvom prav nobene zveze. Pisec naj bi raje dokazal, da se poslovanje vseh konsumov vrši strogo v mejah zakona, naj bi nam dokazal, da s kršitvami zakona ne delajo škode trgovini in da ni propadel v taki neenaki borbi s konsumentje in trgovci, pa bi bili zadovoljni. Toda tega si pisec ne upa! Nočemo izzvati borbe, toda ako se nam jo vsili, jo sprejmemo rade volje. Prepričani smo, da bodo članki, kot je gornji, naše vrste samo ojačili. Zato smo ta članek dobesedno objavili. Naj znajo tudi oni, ki bi sicer članka ne čitali, kako se skuša zvrčati vsako še tako pravično obrambo življenskih interesov trgovstva.

Ko smo nedavno priobčili članek o obdavčenju konsumov, je glasilo ugledne Zadrugne zveze v Ljubljani »Narodni gospodar« (glej šte. 6. z dne 15. junija 1930), okoli katerega so zbrani prav gotovo najmarljivejši faktorji slovenskega združništva, ponatisnilo dotični naš članek v celoti. Dodalo je članku samo naslednje uvodne besede:

»Trgovski list« je prinesel članek, ki ga tu podajamo v celoti, ker kaže mnenje trgovskih krogov glede obdavčevanja konsumnih zadrug. Naše zadruge morajo biti pripravljene, da bodo trgovci dobro pazili na nje in skušali, kjer bo le mogoče, doseči potom ovadb obdavčenje in kaznovanje zadrug. Zato naj se strogo drže svojih pravil in naj ne dajejo trgovcem povoda za napade in ovadbe.«

Tudi pisec gornjega članka naj bi sledil opominu in priporočilu svojega glasila, pa ne bi bilo borbe. Če pa tega noče in skuša nasprotno nelegalnosti, ki ogrožajo naše življenske pogoje, celo opravičevati, naj nam ne zameri, da se bomo branili in da se bomo branili z vsemi dovoljenimi sredstvi, pa naj bo to gotovim gospodom prav ali ne!

Iskanje naročil na pisarniške potrebščine pri zasebnih strankah.

Mestni magistrat ljubljanski je kot obrtna oblast prve stopnje pred nedavnim kaznoval inozemskega potnika, ki je zbiral naročila za svinčnike in druge pisarniške potrebščine, potujoč od pisarne do pisarne. Ugodivši pritožbi inozemskega potnika je kr. banska uprava odlok mestnega magistrata razveljavila in potnika oprostila. Sekcija trgovcev s papirjem in pisarniški potrebščinami pri gremiju trgovcev v Ljubljani je zato naslovila na kr. bansko upravo predstavko, v kateri izvaja z ozirom na tolačenje člena 16. trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo, na katero se opira v konkretnem primeru odlok kr. banske uprave, približno tako:

Če pravi člen 16. trgovinske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo, da smejo sprejemati inozemski potniki naročila na blago od trgovcev in pa oseb, v katerih podjetju se rabi ponujeno blago, ne more biti s tem mišljeno, da lahko prejema inozemski potniki pri velepodjetjih, bankah, tovarnah itd. naročila tudi na pisarniške potrebščine. Če bi bilo to tako, bi lahko prodajali inozemci v še večji meri in z še večjim upravičenjem šolam, našim učencem i. t. d. Kdo pa bi potem še ostal odjemalec domačih trgovcev?

Pod besedo »podjetje« se razume »obrat« (Geschäftsbetrieb), kot pravi pravilno nemški zakonik in inozemski potniki morejo prodajati po naših podjetjih le tako blago, kakoršno dotična trgovina prodaja, oziroma industrija predeluje ali izdeluje, ne pa papirja in pisarniških potrebščin, ki ne rabijo v obratu, marveč v pisarnah. Tako n. pr. kukuje lahko industrijsko podjetje od inozemcev stroje, surovine itd., ne pa delavskih oblek, če tudi jih inozemski židje pogosto ponujajo.

Da je gornja trditev edino pravilna, dokazuje tudi razpis ministrstva za trgovino in industrijo št. 3184/III z dne 2. aprila 1927. Vsako tolmačenje pogodbe, ki odpira inozemskim židovskim tvrdkam na široko pot k našim odjemalcem, je pogrešno, naši trgovini škodljivo in bi nam vzelo vsako možnost razmaha, ker bi šla kot sedaj, tako tudi še naprej vsa večja naročila v inozemstvo in bi ostali mi le še davkoplačevalci v glavnem za naše inozemske konkurente.

Ker je zadeva inozemskih potnikov posebno pereča, popolnoma jasna in ker gotovo ne more biti v interesu pospeševanja našega nacionalnega gospodarstva, da se izroče vsa naša velepodjetja, banke, trgovci, industrija, pisarne itd., ki rabijo večje količine našega blaga, tujcem, nam pa prepusti le ono, kar rabijo posamezniki, je sekcija prepričana, da prejme ugoden odgovor, ki bo zajezil dotok tujih potnikov k neupravičenim kupcem in nam dal pravico, da se proti nedopustnemu poslovanju istih branimo.

Velika šumarsko-lovska razstava v Ljubljani.

Razstava bo od 31. avgusta do 15. septembra t. l.

Svečana otvoritev jesenske sejemske prireditve v Ljubljani z vsemi specialnimi razstavami bo v nedeljo dne 31. t. m. ob pol deseti uri dopoldne na velesjmu. Za splošen dostop občinstva bo sejmšče odprto od pol enajste ure tega dne dalje.

Razstava pohištva bona željo občinstva in v zvezi s šumarsko razstavo prirejena na jesenskem ljubljanskem velesjmu od 31. avgusta do 15. septembra 1930. Mizarski mojstri bodo tudi lokrat kompaktno razstavili svoje izdelke. Izdelki naših mojstrov so priznani po svoji kakovosti ter po zmerenih cenah. Razstavljene bodo kuhinje, spalne in jedilne oprave, nadalje pisarne in drugo od najpriprosteje do najfinejše izdelave. Za svoje izdelke vsak mojster v polnem obsegu jamči, tako za kakovost in prvovrstnost lesa, kakor tudi za kakovost izvršitve vsakega posameznega kosa. Vsak razstavljalec nudi vsakomur brezplačen proračun, brezplačne načrte in vsa tošvarna pojasnila. Take razstave so hvale vredne. Drepričale bodo javnost, zlasli tujce, da pri nas mizarski izdelki niti najmanj ne zaostajajo za onimi tujih tvrdk v kakovosti, cene naših izdelkov so pa v vsakem pogledu več kot konkurenčne.

»Človek—mati—dete.« Zdravstvena razstava v paviljonu »L« na ljubljanski poljudnega zdravstvenega pouka skem velesjmu bo pričala o veliki važnosti poljudnega zdravstvenega pouka med narodom. Bolezen preprečiti, je golovo boljše, kakor nositi težke posledice vsled nevednosti ali malomarnosti povzročene telesne škode, katere ni vedno mogoče povsem popraviti. Namen razstave je tudi pokazati, da socialna higijena ni luksuz, ampak vodnik k izboljšanju našega narodnega zdravja. Nauk o higijeni naj ne ostane monopol posameznikov, postane naj apostolat slehernega sela, vseh kulturnih društev in vsake družine. Higijenski zavod v Ljubljani želi s to razstavo vzbuditi splošno zanimanje vseh slojev

za razmah higijenskega vprašanja. Razstava »Človek—mati—dete« II. del bo v Ljubljani nameščena le nekaj tednov. Kritika jo imenuje kot mojstrsko delo medicine in tehnike.

»Vestnik« Ljubljanskega velesjma izide na dan otvoritve letošnje jesenske sejemske prireditve. Glavno obeležje tej veliki gospodarski in kulturni prireditvi daje šumarska in lovska razstava. Za to bo Vestnik obsegal serijo aktualnih člankov iz peres naših najodličnejših šumarskih in lovskih strokovnjakov.

Z ozirom na misijonsko-etnološko razstavo, ki bo prirejena v okrilju jesenske sejemske prireditve, bo prinesel »Vestnik« tudi zelo zanimive članke o misijonstvu. Uvodno besedo »Vestnika« pa je blagovolil napisati minister za šume in rude g. dr. Anton Korošec. Poleg tega bo »Vestnik« obsegal organizacijo velesjma in posameznih specialnih razstav ter seznam razstavljalcev. Revijo bo krasilo veliko število slik, tako da bo izdaja »Vestnika« zares trajne vrednosti. »Vestnik« se bo dobival na velesjmu ves čas prireditve.

Razstava lovskih psov, ki se vrši v nedeljo, 31. VIII. t. l. v prostorih ljubljanskega velesjma, bo pokazala javnosti lepo število prvovrstnih lovskih psov vseh v naših krajih vporabljenih pasem. Ker prihajajo še vedno nove prijave, sporoča vodstvo razstave lastnikom lovskih psov, da pridejo do vstetega 27. VIII. t. l. prijavljeni psi še v razstavni katalog. Za pozneje prijavljene pse bo treba plačati dvojno prijavnino in ne pridejo v razstavni katalog. Lovci bodo imeli na razstavi najlepšo priliko prepričati se o kvaliteti svojih lovskih psov. Kol sodniki nastopijo priznani inozemski in domači strokovnjaki. Razstavljani psi dobe priznanice, posebne od Uprave velesjma izdane zlate, srebrne in bronaste plakete. Psi-zmagovalci posameznih pasem dobe še posebne plakete mednarodne kinološke federacije v Bruslju.

Nov način za ureditev insolvent v Avstriji.

Pod naslovom »Zanimiva ustanovitev avstrijske Zveze za varstvo kreditorjev« beremo sledeče:

Zveza za varstvo upnikov je za ureditev insolvent vpeljala način, razlikujoč se od dosedanjega s tem, da skrbi imenovana zveza v zaupanih ji slučajih po izvedbi izvensodnega postopanja samo za najhitrejšo plačilo kvote in za obnovo insolventnega podjetja. V posameznostih je postopek sledeči:

Preišče se premoženjsko stanje dolžnika ter se nato v soglasju med upniki in dolžnikom določi takoj ali v kratkoročnih obrokih plačljiva kvota. Plačilo te kvote jamči, v ta namen od Zveze za varstvo kreditorjev ustanovljena, iz tovarnarjev in trgovcev sestojeca K. W. S. (Kredit-u. Wirtschaftsförderung durch Selbsthilfe, reg. Gen. m. b. H.), ki prevzame obenem dolžno podjetje v nadaljnje poslovanje. Stari lastnik pa ostane v svojem podjetju na vodilnem mestu, se mora pa ravnati po navodilih organov K. W. S., ki mu nasprotno posredujejo vse za smotreno smatrane nabave blaga z lastnim jamstvom. Ta položaj ostane toliko časa, da so kriti izdatki K. W. S. za poravnalno kvoto in za druge stroške. — Nato K. W. S. odstopi in prejšnji lastnik je zopet neomejeni gospodar v svojem podjetju. Ta način postopanja je še precej nov in ni imela Zveza za zaščito kreditorjev še zadostne prilike, da ga uporabi; a v redkih slučajih, v katerih je po novi metodi intervenirala, so bili v veliki meri z uspehom zadovoljni ne samo upniki, temveč tudi dolžniki. Intervencija K. W. S. je odvrnila največje nevarnosti, ki grozijo insolventnemu trgovcu, namreč primarnost, da prodaja v svrhu vzdržanja poravnalnih obrovov blago po prenižki ceni in da se mora vsled omejenega kredita zadovoljiti pri nakupu z manjvrednim blagom. Tudi v drugi smeri se je izkazalo posredovanje organov K. W. S. kot koristno; resolutno so napravili red tam, kjer je času neprimerno sočustvovanje lastnika podjetja s priljubljenimi tradicijami nasprotovalo sedanjim gospodarskim razmeram.

V vseh dosedanjih slučajih se je zaključilo posredovanje K. W. S. s tem, da je mogla trgovcu, ki jo je v svoji insolventi poklical na pomoč, oddati po nekaj mesecih dolgov prosto in v živahnem obratu se nahajajočo trgovino.

ENOLETNI TEČAJ SLOVENSKEGA TRGOVSKEGA DRUŠTVA V MARIBORU.

9. septembra t. l. se odpre na državni trgovski akademiji v Mariboru enoletni trgovski tečaj, ki ga bo vodilo Slovensko trgovsko društvo v Mariboru. Pouk bo celodnevni. Poučevali bodo profesorji trgovske akademije. Vpisovanje je vsaki dan v prostorih trgovskega gremija v Jurčičevi ulici II. od 9.—12. ure.

* * *

MEDNARODNO PADANJE DOHODKOV ŽELEZNIC.

Vsled padajoče konjunktore zaznamujejo železnice skoraj vseh dežel manjše ali večje nazadovanje dohodkov. Pri Nemški Državni železnici so znesli dohodki v prvem letošnjem polletju 307 milijonov mark ali 12 odstotkov manj kot v prvem lanskem polletju. V prvih petih letošnjih mesecih izkazuje železnice v Angliji 3/2 odstotni padec dohodkov, švicarske zvezne železnice 3%, severoameriške železniške družbe vrste I 11/4%, češkoslovaške državne železnice 9/7%, italijanske državne železnice 2/3%. Pri obeh največjih železniških družbah Kanade so se dohodki zmanjšali za 16/5 oziroma 19/1 odstotkov. Nasprotno so pa mogle izkazati francoske železnice za ca. 3 milijone frankov večje dohodke. Francija je skoraj povsod izjema, kamorkoli pogledamo.

Po svetu

»Jasenica« d. d., družba za reparaturo in konstrukcijo vagonov, bo zvišala osnovno glavnicu od 5 na 10 mil. Din. Cena kavčuka pada še kar naprej; vzrok padanja je nezaupanje do omejitvenih namenov.

Studebaker, znano ameriško avtomobilno podjetje, izkazuje za prvo letošnje polletje 2,567.000 dol. čistega dobička (lani 1,104.000); prodali so 38.320 avtomobilov, lani 67.430.

Prvo inozemsko posojilo na borzi v Berlinu je bilo vpeljano te dni, in sicer posojilo rumunskega vžigalčnega monopola. Gre za važen precedenčni slučaj in upajo na še nadaljnja posojila, posebno iz Vzhodne in Jugovzhodne Evrope.

Adam Opel d. d., avtomobilno podjetje, zaznamuje tako ugodno prodajo, da so razširili fabrikacijski program pri tovarnih avtomobilih za 40 odstotkov, pri osebnih za 20 odstotkov. Kako se to v sedanjih časih gospodarske depresije prijetno sliši! Podjetje zaposluje sedaj 6200 delavcev in nastavljenecv.

Standard Oil of New Jersey je pustila svojo 15. septembra plačljivo četletno dividendo nespremenjeno pri 25 cents in v isti višini ekstra-dividendo.

Najstarejša danska zavarovalna družba mora likvidirati; to je Kraljeva Pomorska zavarovalna družba, obstoječa že več kot 200 let. Glavnici v znesku dveh milijonov danskih kron stoji nasproti deficit v znesku 2,800.000 kron.

Češkoslovaška opekarska industrija letos vsled slabe stavbne sezije zelo trpi in dela vobče samo 4 do 5 dni na teden. Kljub temu so se zaloge opeke zelo povečale.

Zveza producentov kavčuka v Singapore je z veliko večino sprejela restriktivni načrt, ki ga je predlagal angleško-holandski odbor. Tudi zveza producentov na Ceylonu je zagovarjala omejitve produkcije in izvoza.

Kartel vagonov na Poljskem, ki obsega pet velikih tovarn v Lublinu, Varšavi in Lvovu, bo pričel delovati 1. januarja 1931. Računijo s tem, da se bodo kartelu pridružile še ostale poljske tovarne vagonov.

Tovarne stekla v Erdeljski bodo ustanovile kartel, ki bo uredil produkcijo in prodajo.

Rumunsko telefonsko omrežje je prevzela Morganova skupina 1. avgusta. Od delniške glavnice v znesku 1 milijarde lejev je podpisal 940 milijonov Lewis I. Proctor, podpredsednik International Telephone Securities Corp., po 20 milijonov pa tri rumunske banke.

Število brezposelnih v Angliji je znašalo 15. avgusta 2,050.000, za 880.000 več kot pred letom dni.

Pridelovalni svet sladkorne pese v Rusiji je bil letos napram lanskemu letu povečan za 10 odstotkov na državnih posestvih in za 80% na kmečkih posestvih. Računijo s pridelkom 140 milijonov met. stotov, kar bi bilo za več kot 200 vdstotkov nad lanskim pridelkom!

Število brezposelnih na Dunaju je znašalo v sredi avgusta nad 73.000, za ca. 18.500 več kot lani ob istem času.

Stavbno delovanje v New Yorku je letos mnogo slabše kot je bilo lani; v juliju se je izvršilo samo za 74 milijonov dolarjev sklepov za nove stavbe, v lanskem juliju za 180 milijonov; prvi sedmeri letošnji meseci kažejo s 560 milijoni dol. 25-odstotno nazadovanje napram istim mesecem lanskega leta.

Ekspert ruskega stavbnega lesa v prvi vrsti na Ogrsko naj vodi delniška družba, ki jo hoče ustanoviti v Švici ogrski sindikat, kateremu pripada več članov ogrske lesne trgovine. Sindikat je sklenil po poročilih iz Budimpešte že dogovore z ruskimi državnimi eksportnimi organizacijami.

Nemška industrija klavirjev zaznamuje veliko žrtev; v začetku leta v Braunschweigu z glavnicu 3,500.000 mark ustanovljeni trust tovarn klavirjev, ki predstavljajo 10 odstotkov vse nemške produkcije klavirjev, je napovedal svojo insolventnost. Skupni dolgovi znašajo 4 milijone mark, med njimi je za 350.000 mark blagovnih dolgov. Zvezo bodo skušali sanirati.

Iz naših organizacij

URADNI DAN ZBORNICE ZA TRGOVINO, OBRTI IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI ZA CELJE IN CELJSKO OKOLICO.

Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celje in njegovih bližnjih in daljših okolici, da uraduje referent Zbornice v torek dne 2. septembra 1930 od 8. do 12. ure predpoldne v posvetovalnici gremija trgovcev Celje, Razlagova ulica št. 8 prilicije levo. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se uljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

Pomudbe, poupraševanja

Tvrdka: David I. Magrino, Salonique želi stopiti v kupčijske zveze s lukajšnjimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz železniških pragov.

Tvrdka Jefim Garbung — Breslau — Wallstrasse 11 bi rada prevzela zastopstvo in razpečevanje na borzi v Breslavi vseh predmetov za krmljenje živine.

Tvrdka Francisko Curet, Agente Commercial Colegiado, Barcelona, Montesion 5 (Spanija) želi stopiti v stik v tukajšnjimi izvozniki živil in tvornicami industrijskih izdelkov.

Tvrdka »Triglav«, mehanična delavnica in pilarna v Trziču želi stopiti v stik s tvornicami, ki izdelujejo kredo za pisalne svrhe.

Svetovni kongres za rejo perotnine v Londonu.

Veterinarski nadsvebnik Liebling piše v zagrebškem »Morgenblatt«-u: »Od 22. do 30. julija je zboroval v Londonu IV. svetovni kongres za rejo perotnine. Ti kongresi imajo namen, da predvajajo zastopnikom vseh dežel pridobitve v reji perotnine in lozadevne industrije. Ni razstavljen samo plemenska perotnina, temveč vidimo tudi tržnolotehniško pripravo in vnovčenje vseh perotninskih produktov in vse industrijske pripomočke za racionalno rejo perotnine in uporabo jajec. V ogromnih prostorih Kristalne palače je bila razstavljen živja perotnina, si videl produkte industrije perotninoreje in živinoreje, je bilo nastanjenih 26 paviljonov posameznih narodov z razstavnim blagom, je bil filmkino, predavalnice in ca. 20 okrepčevalnic. Poleg perotnine si videl razstavo cvetic. Pri posameznih narodih je bilo z umetniško vprizorjenimi tabelami in vzorci naznačeno stanje perotninarstva v teh deželah. Zlasti zanimiv je bil vzorec princa Waleskega iz Kanade, posnel po naravi, z vsemi tekočimi miniaturnimi rekami itd. V kinu so predvajali poučujoče filme. **Najnovejše industrijske naprave** za dvig kapacitete in tržnega vnovčenja perotnine in njenih produktov so bile predvajane v njih delovanju; n. pr. krmljenje in skubljenje s stroji, ravnanje z jajci potom stroja, ki osvetljuje jajca na njih vsebino, jih sortira po velikosti in jih obnem žigosa (nemška znajdba), zavijanje tržnih in pitnih jajec itd. Znameniti strokovnjaki so predavali in so bila njih predavanja prevedena takoj v štiri jezike. Toliko je bilo razstavljenega, da sem si kljub deselim dnevom mogel natančneje ogledati le posameznosti.

Vrhutega smo delali izlete na velike perotninarske farme. Povsod smo bili zelo gostoljubno sprejeti. Kongresa se je udeležilo okoli 3000 delegatov in članov iz vseh dežel sveta; samo iz Amerike in Avstralije jih je bilo okoli 1000. Kongres je otvoril vojvoda York.

Ker sem videl v Angliji poleg oficijelnih obiskov po farmah tudi velike zasebne farme perotnine, zlasti v provincah Sussex in Kent ter na otoku Wight, in ker sem tudi v Holandiji obiskal mnogo perotninskih farm, hočem povedati nekaj o reji perotnine v teh dveh deželah.

Reja perotnine v Angliji.

Farme, ki sem jih obiskal, se pečajo z rejo plemenske perotnine, s produkcijo jajec in s pilanjem. Posamezne farme imajo 2000 do 10.000 kosov perotnine. Redijo v prvi vrsti svetle Sussex, bele Leghorn in Rhode Island. Kokošnjaki so povsod iz lesa. Glavna hrana je pšenica. Jajca, ki se ne porabijo za valjenje, gredo v zelo praktični in lični ovojnjini v velika mesta kot pilna jajca. Prodaja je zajamčena. Znano je, da uvaža Anglija ogromne množine jajec. Sedaj se vlada trudi za pospeševanje perotninarstva v deželi sami. Za inozemska jajca je vpeljan žig izvora kot obvezen. Ministrstvo poljedelstva in ribarstva podpira štiri zavode, ki se pečajo s poskusi iz raznih pagnov perotninarstva. Za vsakih pet let dobijo ti zavodi od vlade 13 milijonov funtov! Empire Marketing Board, ustanovljen leta 1926 po parlamentu, je nepolitična ustanova, z namenom, da pospešuje prodajo lastnih produktov Britanskega imperija. Velepotezna je propaganda države za zboljšanje kakovosti in zvišanje množine ter za prednostni nakup domačega in angleško-kolonialnega blaga. Za rejo perotnine se napravi vse pod geslom »Empire Eggs«. (Empire izg. empajr = cesarstvo, država; egg = jajce, plural eggs izg. egz). Angleško jajce je standardizirano, gradirano (sortirano) po 70, 56, 49 in 42 gramov ter žigosano z narodno znamko. Zlasti lepa in velika so jajca iz Irske. Ovojnjina (vkladanje) je pripravljena za veliko in za malo prodajo, vzorce daje država.

Reja perotnine v Holandiji.

Glavni okraj holandskega perotninarstva leži med Ede in Zuiderskim jezerom s središčem v Barnevelde. Med Ede in Barnevelde se vsi farme za farmo. V Barneveldu samem so velike valilnice, ena n. pr. s prostorom za 100.000 jajec. Barnaveldska kokoš leže

jajca z rjavo lupino; izvažajo jih večinoma v Anglijo, kjer je veliko povpraševanje po njih. Zaklana in pitana perotnina gre pa večinoma v Nemčijo. Da je holandsko perotninarstvo danes v Evropi najpomembnejše, se nima zahvaliti velerejcu, temveč holandskemu kmetu; z vso vno se je holandski kmet oprijel perotninarstva, da uporabi svoj travnik istočasno za živino in za perotnino. Pogosto vidiš na majhnih, a sočnih travnikih nekaj krav in 200 do 500 kosov perotnine. Travnik je obdan samo z lesenimi drogovi in kljub temu perotnina ne zaide na tuji svet. V Barneveldu samem je vsak četrtek v prvih jutranjih urah perotninski trg. Že ob polnoči prihajajo kmetje z vozom in na kolesu in prinašajo perotnino in jajca v tržno lopo. Kupci prihajajo s perotninskimi transportnimi avtomobili, in že v prvih jutranjih urah je trg v razmahu in je kmalu tudi končan. Že v tržni lopi se jajca presvetlijo, sortirajo, žigosajo in zavijajo. Na teh trgih se proda vsako leto okoli 2 milijona kosov perotnine in ca. 5 milijonov jajec. In vse to samo zato, ker se je kmet lolil reje perotnine.

Vse naše stremenje, tako od strani vlade kot od strani perotninorejskih družb, ne bo dovedlo do nobenega uspeha, ker se kmet odteguje racionalni reji perotnine. Tu se mora delo na novo pričeti; moderna perotninoreja se mora zanesli med ljudstvo, če hočemo, da pride dvig perotninoreje do izraza v pomnoženem eksportu kvaliteta in kvantiteta blaga. Jugoslovansko jajce ima na svetovnem trgu najnižjo ceno. Vzrok pa ni manjša kvaliteta blaga, temveč nepravilni način prodaje. Kajti isto jajce pridobi takoj na ceni, če pride na trg pod drugo zaslavo. Tako na primer vemo, da eksportiramo zelo veliko jajec v Italijo. In tam se zgodi, da se ta jajca na novo sortirajo, se opremijo z italijansko izvorno znamko ter se kol laka zopet eksportirajo; tako dvignejo na inozemskih trgih kvaliteto italijanskega jajca.

Dodatno k tem izvajanjem Lieblinga bi še enkrat nujno opozorili na članek St. Drašlerja: O pospeševanju eksporta, ki je izšel 23. t. m. v št. 98 »Trgovskega lista«.

ZELEZNICE IN IZVOZNA KAMPANJA.

V Beogradu se je vršila konferenca, ličoča se prometa v bodoči izvozni seziji. Ugotovilo se je, da bo tudi letos na razpolago zadosno število vagonov in lokomotiv. Dalje so se posvečevali o komercialnih manipulacijskih odredbah in o tehniških odredbah. Narejeno bo vse, da se bo eksportni promet gladko in brezhibno vršil.

* * *

EMAJLIRANE TABLICE ZA ULICE IN EMAJLIRANE REKLAMNE PLOŠČE SE IZDELUJEJO V DOMAČEM PODJETJU.

Tvrdka A. Weslen — Celje je razširila svoj oddelek za dekoriranje ter je pričela z izdelovanjem tabel za označbo cest in table s hišnimi številkami, kakor tudi različnih emajliranih reklamnih plakatov, na kar se opozarjajo vsi interesenti, zlasti občinske uprave.

* * *

HMELSKO TRŽNO POROČILO.

Zalec, 26. avgusta. Za prejšnji teden je bilo prodanih do 200 met. stotov po ceni 8 do 10 Din. Ta teden je doslej brez kupcij in tudi brez vsiljivih ponudb. Razni posredovalci prinašajo cele svežnje vzorcev na žalsko tržišče. Od tujih kakor tudi domačih kupcev ni za enkrat nobenih naročil. — Iz Zalca (Češkoslovaška) javljajo trgovci pri sedanjih cenah pičlo ponudbo in kupčijo, dočim se je v Ouštoku pričelo razvijati živahnejše trgovanje. Sedanje navzlic pičlemu pridelku nizke cene ne krijejo stroškov spravila, kaj šele pridelovalnih stroškov, pod katerimi so sklenile vse vodilne organizacije srednjeevropskih hmeljarjev, da ne prodajo blaga. Vsi čakajo napeto, kaj pripravljajo žaleški hmeljarji, ki so pretekli teden pričeli obirati. Vprašanje je, v koliko bodo v žaleškem okolišju nadaljevali obiranje pri teh cenah.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Zastoj v deviznih kupcijah — kakršen je bil v vseh tednih tega meseca — je trajal tudi skozi ves minul teden, vsled česar je znašal celotedenski devizni promet komaj 11.217 milij. dinarjev. — Značilno je, da je bilo vsled intervencije Narodne banke zaključenega samo za 1.635 milij. Din deviznega blaga in sicer Londona ter Berlina za nad pol milijona dinarjev, dočim je vse ostale zaključke omogočila izključno privatna ponudba, ki je dala na razpolago največ Londona (3.530), Curiha (2.570) in pa Trsta (1.833).

Kakor v predzadnjem tednu je — v pogledu višine zaključkov v poedinih devizah — tudi tokrat na borznih sestankih prevladoval London in Curih ter je bil v ponedeljek 18. t. m. dosežen najvišji, v torek 19. t. m. pa najnižji dnevni promet, kar je razvidno iz naslednjih prometnih števil: Dne 18. avgusta 1930 Din 2.522.528.71 Curih-London, dne 19. London, dne 20. avgusta 1930 Din avgusta 1930 Din 1.830.525.18 Newyork-2.444.274.99 London-Curih, dne 21. avgusta 1930 Din 2.376.407.55 Curih-London, dne 22. avgusta 1930 Din 2.043.315.11 London-Italija.

Gornjemu dnevnomu prometu odgovarjajoča je tudi višina tekom prošlega tedna v posameznih devizah doseženega prometa kakor ga predstavljajo sledeče številke (vse v milijonih dinarjev): London 4.079, Curih 2.529, Trst 1.835, Newyork 0.871, Berlin 0.595, Pariz 0.517, Praga 0.430, Dunaj 0.253 in končno Budimpešta 1.108.

V devizni tečajnici je došlo tekom prošlega tedna do nekaj sprememb zlasti od torka (19. t. m.) dalje, ker so bili devizni tečaji v dneih 18. in 19. t. m. poveli neizpremenjeni predvsem v primeri z noticami na poslednjem borznem sestanku predzadnjega tedna izvzemši Berlina, ki je od 13.4575 (16. t. m.) okrepil svoj tečaj na 13.46 (18. in 19. t. m.), ter Bruslja in Pariza, ki sta od 16. t. m. (7.8768, oziroma 221.60) na 18. t. m. (7.8763, oziroma 221.59) za malenkost popustila. Tako so bili v dne 16., 18. in 19. t. m. tečaji naslednjih deviz sledeči: Amsterdam 22.70, Budimpešta 9.8840 — le 19. t. m. je notirala nekaj nižje (9.878). Curih kot doslej stalno 1095.90, Dunaj 7.9618, London 274.44, Newyork 56.23, Praga 167.13 in Trst 295.— Nasprotno pa so beležili razen Curiha vsi tečaji na tukajšnjem borzi notiranih deviz od ponedeljka do petka preteklega tedna z dvigajočo tendenco in sicer Amsterdam 22.70—22.705, Berlin 13.46—13.465, Bruselj 7.8763—7.8768, Budimpešta 9.8840—9.8850, Dunaj 7.9618—7.9672, London 274.44—274.54, Newyork 56.23—56.25, 221.59—221.70, Praga 167.13—167.29 in slednjic Trst 295.00—295.05.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Položaj na tukajšnjem efektnem tržišču je še vedno neizpremenjeno slab. Dne 19. t. m. je prišlo v delnicah Kranjske industrijske družbe do edinega zaključka v prošlem tednu in sicer po tečaju 312 dinarjev.

V efektini tečajnici je zabeleženih nekaj več sprememb. Tako je notirala 18., 19. in 21. t. m. Prva hrvaška štedionica 910, 20. t. m. 915 in 22. t. m. 920 za denar. Kreditni zavod za trgovino in industrijo pa od torka (19. t. m.) dalje 170 za denar in 180 za blago. Blairovo 8 odstotno posojilo je beležilo na Ljubljanski borzi po 98— dne 19. in 21. t. m. 97.75, dne 20. t. m. in 97.50 na obeh poslednjih borznih sestankih minulega tedna medtem, ko je bilo na prvem in zadnjem sestanku nudeno 7 odstotkov po 87.25, na torkovem in sredinem po 87.50 ter na četrtekovem pa po 87.—

Tendenca in zanimanje neizpremenjeno slaba.

Žitni trg.

Na borzi v Chicagu je bila v minulem tednu tendenca za pšenico stalna, za ko-

ruzo pa neizpremenjeno čvrsta. — Vzlic temu je bilo opažati v Budimpešti znatno oslabitev, kar pa na naš trg ni posebno vplivalo, ker so dovozi pšenice nadalje slabi in so ponudbe le od slabejše druge roke. Močnejši trgovci pa računajo na izboljšanje cen in ponujajo blago po sedanjih reduciranih cenah.

Tržišče za koruzo je takorekoč neizpremenjeno. — Konzum je izdatno manjši, ker je pšenična krušna moka cenejša od koruznih izdelkov, vendar ni cena popustila. — Nasprotno je činkvantin dražji, ker primanjkuje blaga in je cena prina okrogli koruzi izdatno poskočila, ker je radi pomanjkanja činkvantina za mlevsko koruzo veliko zanimanje.

Zaključevala se je v naših krajih radi pomanjkanja činkvantina tudi že argentinska rudeča »La plata« koruza. Kupčija je v splošnem mirnejša, ker je bilo predvideti radi zelo živahnega nakupovanja blaga meseca julija.

Na ljubljski borzi je bilo zaključeno: **1 vagon koruze, 1 vagon činkvantina in 1 vagon ovs.**

Cene so bile sledeče:

Bačka nova pšenica: 80/81 kg, 1% prim., mlevska vozina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 242.50 do 245.—

Bačka nova pšenica: 79/80 kg 2% prim., mlevska vozina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 237.50 do 240.—

Bačka nova pšenica: 78/79 kg, 2% prim., mlevska vozina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 232.50 do 235.—

Nova bačka rž: 72 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 170 do 172.50.

Novi spomladanski ječmen, pivovarski: 69/70 kg, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, Din 220 do 222.50.

Novi ozimni ječmen: 66/67 kg promptna dobava, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, Din 185/187.50.

Novi oves baranjske provenience: slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 210 do 215.

Bačka koruza: suha, zdrava, rešetana, promptna dobava, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, Din 165 do 187.50.

Bačka nularica: slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 395 do 400.

Lesno tržišče.

Situacija na lesnem trgu se v minulem tednu ni izboljšala, kakor je bilo pričakovati, pač pa celo v drvih poslabšala. Da so drva, vkljub se bližajoči jeseni oziroma zimi, — ponovno zgubila na ceni, je krivda na tem, da so italijanski grosisti kupili gorivo drvo pred meseci po dokaj večjih cenah, kakor pa sedaj cena drvam prevladuje. Na drugi strani pa so italijanski detajlisti poiskali naše trgovce, kateri so jim prodali drva po primerno nižji ceni, kakor pa so jih kupovali od svojih kolegov grosistov. Največ se je v zadnjem času prodalo rezanih drv po večini v dolžini od 33 cm in to v bukovini in hrastovini. Kakor izgleda se bodo rezana drva tudi v bodoče največ oddajala, vsled česar bi bilo dobro opozoriti naše producente, da si preskrbijo stroje za rezanje.

V tramariji je opažati le vprašanja s težkimi kupčevimi notami oziroma vprašanja za posamezne vagonne tramov ene dolžine in ene debeline, kar morejo seveda nuditi le naše lesne trgovine z večjimi zalogami, razume se po odgovarjanju današnji tržni ceni kajti stavbena sezija pri nas se je takorekoč šele sedaj pričela.

V testonih je povpraševanje še nadalje čvrsto. Iščejo se testoni originalne produkcije, torej ne prebrani in eventualno samo iz srca rezani.

Zelo veliko italijanskih kupcev se oglašajo za prima bukova metlišča v dolžini od 1.00 in 1.10 m, največ pa meterska metlišča, debelina 27/27 mm.

V rezani mehki robi pridejo v poštev le komisijoni, posebno pa remeljni v daljših dolžinah od 4 m. Tudi madrieri in bastings so v velikem povpraševanju in sicer namenjena za Francijo.

Z ozirom na predstoječo otvoritev šumarske razstave od 31. avgusta do 15.

septembra t. l., bi bilo zelo priporočljivo, da se je udeležijo naši lesni producenti, industriji in trgovci v kolikor mogoče velikem številu, da si ogledajo to obširno in zelo koristno razstavo, katera jim bo nudila podlago za pravilno ocenitev domačega gozda in koristnejšo izdelavo lesa.

POVPRAŠEVANJA:

Več vagonov testonov brez testatov.

Več vagonov lepe lipovine.

2 vagona, sestavljena kakor sledi: polovico tramov 11/13 do 21/26 cm, večinoma kratko blago, nekaj malega 9 in 10 m; 600 moralov, 4 m, 60x78 mm, 600 moralov, 4 m, 38x78 mm. Dobava brezpogojno tekom enega meseca. Cena 100 lir za trame in 20 lir za morale franko meja. Teža m³ 500 kg.

1 vagon, 24-25 m³, bukovih neobroblijenih desk, samo 27 mm debelih, od 2 m naprej, popolnoma suhih (1 m³ do 750 kg) I., II., III., lep monte. Cena franko meja. Dobava takoj.

Smrekovi in jelovi trami 25/25-70/70 cm debeline, 8-16 m dolžine, 12/12-24/24 cm debeline, 4 1/2-12 m dolžine, po možnosti naj bi bili žagani, ako pa ne, morajo biti tako izdelani, da izgledajo, kakor da bi bili žagani. Rabilo bi se jih 2000 m³. Oddaja v partijah najmanj 500 m³ franko vagon Cif Dunckerque.

Madriers-Bastings: monte, I., II., III., običajne dimenzije, dolžine vse od 4 m, ali od 2-8 m, ali multipli od 33 cm. Rabi se vsaka množina od 100 m³ naprej, franko vagon Cif Dunckerque.

Hrastovi pragovi, 100.000 komadov v dimenzijah 180x13x12, cena franko vagon Sušak pristanišče.

Bukovi hlodi, sveži, I., brez srca, od 40 cm in od 2-50 m dolžine naprej. Prevzame se samo v partijah od 200 m³ naprej.

Bukove in hrastove doge. Se prosi ponudbe v običajnih dimenzijah.

Beli jesen, I., brez srca, 40 in od 2-50 m dolžine naprej. Samo v partijah po najmanj 200 m³.

Oreh, od 35 cm srednjega premera naprej. Oglje, Canello, I., se ga rabi vsaka množina. Cena franko Postojna.

Smrekove smezzole, I., II., III., tombante, izključno gnjilo in razbito, 2500 komadov, 6 m dolžine, 80/120 mm; 800 komadov, 6 m dolžine, 50/120 mm. Dobava v mesecu septembru 1930. Cena naj se glasi franko vagon meja via Postojna tranzit.

Več vagonov bukovih naravnih desk od 27 mm debeline naprej, tombante, z navedbo cene franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon orehovih plohov iz prvega debela od 1-50 m dolžine naprej, debelina od 25 mm naprej. Cena franko vagon meja.

Hrastovi pragovi: 5000 kom. 2-20x0-20x0-14 m, 5000 kom. 2-10x0-18x0-12 m. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit. Dobava naj bi se vršila v treh mesecih proporcionalno razdeljeno.

Večja množina desk smreka-jelka, paralelno, brez razpok in izpadljivih grč, 4 m dolžine, v debelinah od 24 in 48 mm, v širini od 17 cm naprej.

Trami: smreka-jelka (Uso Trst), dolžine od 4 do 12 m, v debelinah od 8/8 do 24/29 cm. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja. Plačilo akreditiv.

Smrekovi-jelkovi brzojavni drogovi, zdravi,

ravni, očiščeni, dolžine 7, 7-50, 8, in 8-50 m, debelina v vrhu 15/16 cm. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Trami uso Trst: ca 50 m³ od 16/19 cm, od 4 do 10 (60% 7 in 8 m); ca. 50 m³ od 13/16 cm, od 5 do 8 (80% 7 in 8 m); ca. 80 m³ od 11/13 cm, od 5 do 8 (60% 6 m); ca. 60 m³ bordonalov, 27/27-28/28 cm, ena tretjina; vsi od 30/30 do 31/31 cm, ena tretjina; 6 do 10 m 32/32 do 33/33 cm, ena tretjina; nadalje ca. 100 m³ desk, podmernih, 24 mm, od 10/16 cm širine, blago paralelno in ostrorobo, očeljeno, I., II., III., od te robe mora biti 75 m³ od 4 m, ostalih 25 m³ kratka roba, od 2, 2-50, 3, 3-50 m, vse vezano po 4 kom. skupaj. Ceno je treba navesti franko vagon nakladalna postaja in najkrajši rok dobave.

Lipovi plohi, I., II., od 40 do 100 mm, od 2 m naprej, od 18 cm naprej. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Smrekove deske, podmerne, 2 do 3 vagonne, III., konične ali tombante, gorenjske provenijence, v debelinah 18, 23, 28 mm, 1 vagon moralov, smrekovih, tombante, v sledečih merah: 400 kom. 4 m, 98/98 mm, 300 komadov 4-50 m, 78/78 mm, 200 komadov 5 m, 68/68 mm, 100 komadov 5-50 m, 68/68 mm, 200-300 komadov 6 m, 68/68 mm; dobava naj bi se vršila v dveh tednih po dnevu naročitve. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon »montanti rovere«, I., brez srca, kot sledi: 30 komadov 2500x130x130 mm, 15 komadov 2250x160x110 mm, 30 komadov 2250x130x90 mm, 15 komadov 2250x110x100 mm, 20 komadov 2200x110x70 mm, 40 komadov 2100x110x70 mm, 15 komadov 2400x130x105 mm, 15 komadov 2400x100x80 mm, 15 komadov 2400x120x85 mm, 30 komadov 2200x110x95 mm, s ca. 10 m³ hrastovih plohov I., II., v dolžini 2-50 do 3 m, največ 2-70 do 3 m, širina od 25 cm naprej, debeline 90, 110, 130 mm. Dobava do 10. septembra 1930, prejetanje na licu mesta. Ponudbe se prosi obvezne.

300 komadov jelovih anten v dolžini od 15 do 18 m, premer v sredini največ 19 cm. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna.

PONUDBE:

Jelovina, konična roba: 13 mm, I., II., III., 130 m³, medija 21/20 cm; 18 mm, I., II., III., 25 m³, medija 26 cm; 24 mm, I., II., III., 160 m³, medija 26/27 cm; 50 mm I., II., III., 28 m³, medija 25 cm.

Morali (remeljni): 68/68 mm, 4 m, 23 m³; 68/68 mm, 4-6 m, 2 m³; 34/68 mm, 4 m, 4 m³; 78/78 mm, 4 m, 23 m³; 78/78 mm, 4-6 m, 2 m³; 39/78 mm, 4 m, 2 m³.

Bukovi plohi: 41 m³ od 40 do 100 mm debeline, toda brez 90 mm, od 2 do 6 m dolžine s ca. 80% od 4-50 m, medija 28 cm.

Testoni: 20 mm, 2-25 m, medija 23 cm, ca. 47 m³.

Cene franko vagon meja Postojna tranzit. Trami ca. 1000 m³, cena franko vagon meja Postojna tranzit. Hrastovi nežamani plohi ca. 30 m³ od 50 do 100 mm debeline, 2-4 m dolžine, blago suho, zdravo. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

6 vagonov jelovine, same lepe III., 4 m, od 15 cm naprej, s sledečimi debelinami: 12, 18, 24, 28, 38, 45, 48 in 58 mm. — Franko vagon nakladalna postaja.

Trami: 55 m³ 5/6, 6/7, 6/8, 7/8, 4, 5, 6, 7, 8 m. Suho, teža m³ 500 kg. Franko vagon nakladalna postaja pri Boh. Bistrici.

Tečaj 27. avgusta 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.715
Berlin 1 M	—	13.465
Bruselj 1 belga	—	7.885
Budimpešta 1 pengő	—	9.8867
Carib 100 fr.	—	1095.90
Dunaj 1 šiling	—	7.9694
London 1 funt	274.14	274.94
Newyork 1 dolar	—	56.275
Paris 100 fr.	—	221.81
Praga 100 kron	—	167.29
Trst 100 liv	294.15	296.15

LIPSKI JESENSKI VELESEJEM 1930

začetek 31. avgusta

splošni vzorčni velesejem, tehnični in stavbeni velesejem od 31. avgusta do 5. septembra
 tekstilni velesejem od 31. avgusta do 3. septembra
 velesejem športnih predmetov od 31. avgusta do 4. septembra

Obiščite ob enem tudi

„IPA“

mednarodno krznarsko razstavo

Pojasnila dobite pri zastopstvu
STEGU, Ljubljana
 Gledališka ulica 8/II. Telef. 2925

Dobava prodaja

Dobave: Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. septembra t. l. ponudbe za pleskanje žel. mostu čez Mežo na progi Dravograd-Labud ter za dobavo kovinastega materiala (žaginih listov, svedrov, pločevine itd.). Direkcija državne železnic v Varesu sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe za dobavo slame. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. septembra t. l. ponudbe za prekritje strehe prizidka postaje Slovenjgradec, do 5. septembra t. l. pa za izmenjavo opazje in prekritje strehe na kurilnici postaje Zidani most. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 3. septembra t. l. pri intendanturi Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave svinjske masli; dne 4. septembra t. l. pri referentu inženjerije

Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede popravila poslopij Dravske stalne vojne bolnice v Ljubljani glede dobave živil; dne 16. septembra t. l. v pisarni štaba 39. pešpolka v Celju glede dobave živil, pri direkciji državnih železnic v Subolici glede poprave kovinastih žigov in klešč za plombiranje ter pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave gramoza; dne 17. septembra t. l. pri direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave barv ter pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave raznega papirja. Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.

Razpis natečaja. Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri pošti 2. reda Golnik.

Jamčevina: 1200 Din. Letni prejemki: redna plača 12.800 Din, doklada (50% redne plače) 6400 Din, za telegraf in telefon 360 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte izven uradnih ur 182 Din in nagrada za vzdrževanje selske dostave 6132 Din.

Za mesta pogodbenih poštarjev lahko prosijo osebe, ki so:

1. državljani kraljevine Jugoslavije;
2. izpolnile 21. leto starosti;
3. dovršile štiri razrede srednje šole ali vsaj osnovno šolo;
4. moralno neoporečene in
5. popolnoma zdrave ter sposobne za pošlino in telegrafsko službo.

Poleg teh pogojev mora prosilec svojeručno pisani prošnji priložiti vse dokumente, iz katerih so razvidna omenjena dejstva, kakor tudi poirdilo pristojne oblasti o imenovini in pa poirdilo krajevne oblasti (županstva), da ima zagotovljen lokal za pošto v kraju, kamor prosi, in da ta lokal odgovarja pogojem čl. 16 pravilnika.

Natančnejše podatke o prejemkih, pravicah in dolžnostih, kakor tudi o razmerju med pogodbenim poštarjem in državo so navedeni v Okrožnicah XIII/1926.

Prošnje s prilogami naj se vlagajo na dravsko direkcijo pošte in telegrafa do 10. septembra 1930.

Trzna poročila

Malotrne cene v U. S. A. so v zadnjem času precej padle, cene živil v juliju n. pr. za 2 1/2%. Ker so pa veletržne cene padle za skoraj še enkrat toliko, pride konsumentom padec cen le na polovico v dobro.

KASTELIC IN DRUG
 TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA
 ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 9
 PRITLIČJE LEVO
 GLAVNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO
Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

Veletrgovina
A. ŠARABON
 v Ljubljani
 priporoča
špecerijsko blago
 raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.
 Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom.
 Ceniki na razpolago!

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI
7. — 14. septembra 1930
 Svetovni velesejem, na katerem so zastopani narodi in države.
Znižana vožnja
 za brzovlake in navadne vlake
 Jugoslavija 25%, Čehoslovaška 33%, Avstrija 25%.
 Pojasnila in legitimacije daje:
 Čehoslovaški konzulat, Ljubljana,
 Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova c. 2.

- KNJIGOVEZNIKA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
 II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:
 SALDA-KONTE ODJEMALNE
 ŠTRACE KNJIŽICE
 JOURNALE RISALNE
 ŠOLSKE BLOKE
 ZVEZKE-MAPE I. T. D.

Trgovci in industrijci
Trgovski list se priporoča za inseriranje!
 in inseriranje!

Račune, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercialne tiskovine dobavlja hitro po zmernih cenah
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23
 TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračun!